

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZALLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelben.
Ara évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodsor 6 kr., harmadsor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 20 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.
A „K. K.”-i cikkek sora után 15 kr. előlege beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középuteza, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás

A

K. KÖZLÖNY

oct.—decz. folyamára.

A hazai olvasó közönséget tisztelettel figyelmeztetjük, hogy jelen hó végével lapunk évnegyedi folyama végét éri, s itt az idő, midőn az újbóli megrendeléseknek kell megtörténnie.

Elveink és programunk eléggé ismeretesek a nagy közönség előtt. Nem kérkedhetünk az eszmei küzdelmek azon sikerével, a melyek egy rendbehozott államban az alkotmány körén belül mozgó pártok közegeinek fényes szerepet kölcsönöznek; de hisszük, hogy az alkotmányos érzelmet s közszellemet lapunk folyvást fejleszti, s másfelől kétségtelenül tapasztaljuk, hogy a magyar közérzet nyilvánulásainak megitélése végett lapunk illetékes közegnek mindenfelől el van ismervé.

Midőn mi a lapok szellemi érdekeiben megteszünk a mi győnge erőnkül telik, s jövőre is bizvást számíthatunk hazánk jobb képességeinek közremunkálására; a nemzet műveltebb rétegeinek politikai fejlettségében biztosított látunk lapunk anyagi fenálltatására nézve is.

Tisztelettel kérjük tehát fel az olvasó közönséget, hogy tetteles részvétellel, s buzgó közremunkálásával lapunk fentartásában, s annak nagyobb körben szétterjesztésében segédkezeitől ne vonja meg.

Előfizetési ára:

Egészévre	12 forint.
Félévre	6 "
Évnegyedre	3 "

Az előfizetési pénz jelen hó végéig kiadónk Stein János középutezai kereskedésbe

désébe rendes posta útján beküldhető.
Kolozsvárt, sept. 12. 1864.

A „K. K.” szerkesztőségé.

A Kis-Küküllő melől.

A kormány jónak látta Erdély érdekével ellenkezőleg az arad-szebeni vasutat nemcsak megerősíteni, de még vállalkozó nélkül is a legnagyobb eréllyel annak építéséhez fogatni.

Nem kívánom többé mutogatni azt, hogy ezen pálya mennyire van az ország romlására, úgy az illető ministeriumnak a vasutakról irt emlékiratát sem kívánom taglalni, melybe minden ut említve van, csakis azon egyetlen nincs, mely Erdély érdekét kielégitené.

Igenis, nem kívánok ezekhez szólni, de jelen nyomasztó helyzetünkben tehetne a keblő kormány, ha már csakugyan meg kell innunk ezen keserű poharat, minden kigondolható eréllyel intézkednie kellene oly módokról, hogy ezen keserű mixturát mentől inkább neutralizálhassa.

A ministerium oly eréllyel fogott ezen vasut építéséhez, hogy tán két év alatt át akarja a forgalomnak adni, miért is az országos kormány oly intézkedéseket tehetne, hogy ezen idő alatt Fehérvárhoz, mint a pálya középpontjához, mentől több töltött ut vezessen, mert most éppen Fehérvár azon pont az országban, hová a kolozsvári és szebeni utvonálnál más nem vezet, kivéve a Zárandba vezető félíg-meddig elkészült utat.

Itt az idő annak megfontolására, mi legyen Erdély állapota, ha a vasut Aradról Fehérvárig megkésztül, s ha a Mezőségi és a székelyföld a Kis-Küküllő völgyén vitetendő utak által nem lesz Fehérvárral egybekötve, mily alá fog az országnak gabona- és bortelemelése súlyodni, ha a kétszeresen annyi gabonaszemet adó Bánság olcsóbban és könnyebben szállíthatja termeszterményeit Fehérvárra, mint a Mezőségi és a Küküllők mellett

lakó természetők, s miből legyen képes az országban lakó földmivelő az évenként növekedő adót fizetni?

Ezért igenis az ország érdekében intézkednek a kormány, ha minden egyes érdekért építés alatt levő utaknak további építését betiltatná, és egész eréllyel rendelkezne az iránt, hogy kötéssék egybe Beszterce a Mezőségi kereszttől Fehérvárral, nem különben Brassó Köhalmon keresztül, valamint Alfalu a Kis-Küküllő mellett vezetendő töltött utak által, és Medgyes a legegzenesebb vonal által újra Fehérvárral, mert így legalább az országnak távol fekvő részei, ha drágán is, de mégis szállíthatnák természetményeiket a vasuthoz.

H. H.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

F. Fejérm. Bolyavölgye-Mihályfalva, sept. 9.

E becses lap folyó év május 61-dik számában említve volt, hogy ezen völgy kebeléből alakult műkedvelői társulat, a testvérhoni inségek felségelésére egy zenészi és színi estélyt rendezett, és hogy a csinosan kiállított színpad hason közszélu vállalat előmozdítására továbbra is meg fogna tartatni. Ez valóban teljesült is, mert az említett műkedvelői társulat, egy helyi olvasó-egylet alapítására, e hó 5-kig már két előadást tartott: a „Pazar fősvények” című vígjátékot és a „Szökött katonát”, mindkettőt a közreműködő buzgalommal tanúsítolag, e völgyből gyűlt kevés, de lelkes közönség előtt, dicséretes eredménnyel.

A czél szentsége mindenestre méltánylást érdemel, ha szinte a begyűlt összeg még nem nőtte ki magát oda, hogy a szellemi művelődés előmozdítására annyira ohajtandó olvasó-egylet tetteles életbe léptethessen. A mint halom még egy pár színelőadás fog tartatni, hogy a kívánt czél elérjék.

Jelen nyomasztó viszonyok között elég az, ha a szépre s jóra való törekvés bármily parányi részben nyilvánul nemzetársaim közt, mert oly nemzet fiait, kik a szellemi vagyon emelésére annyira fogékonyok, silydedéstől féltetni már csak azért sem szabad, minthogy az anyagiaktól, ha meg is fosztatunk, de a maradvány, de a mint azt elhagyja, megszűnik természetudományok lenni és a metaphysica homályos terére lépik át, mert a természetudomány határainak tiszta ismeretében épp oly távol áll a mindent elpóró kétkedéstől, mint az elhitt önisztenségtől. Jól tudva, mennyi igazságbúséget tud észleletei és kísérletei által kikutatni, nem merészli eltagadni azt, a mit nem tud, sőt inkább elismeri, hogy a csillagok alatt és fölött még sok létezik, miről mit sem tud; mert érzékeinek elérhetetlen. Szóval minden tapasztalási tudományunk hiányos annyira, hogy a mai természetbúvár minden szigorú rendszer felállításától tartózkodjék, bárha azokat az ismert tárgyak rendezésére és osztályozására, de teljességgel nem az ismeretlenek magyarázására elűrti kénytelen.

Csak úgy lehet azon rágalmat lefegyverkezteni, mely a tudományt, mint a polgári társadalomnak, az erőlesei elveinek és az emberiség valódi emelkedésének ellenségeit kívánja felmutatni. Amde azért ne hagyja magát, meggyőződésünk a tudomány állítólagos elkorlatolása és főleg a természet-törvények változatlan netovábbja által földhez nyomtatni; de ne is emelje a természetudomány csaltatatlanságának búske önhittségében még ifjú fejét és ne akarjon az észjog ürügye alatt mindent földönteni, mi ember létezésé óta szivének és indulatjainak szüksegtől és vigaszul szolgált, miért ne engedje ugyan a természetudomány a számítás hitel veiy által magát kizárólag vezetett, de ne is nyuljon merész és vétkek döllyfűsséggel az emberi sziv ledőnthetetlen hitanaihoz, és az önkéntelen, mert eleitől fogva beültetett, ámbar be nem bizonyítható meggyőződéséhez.

Távol tehát attól, egy felsőbb világ hitet magától elutasítani, a természetudomány kutforrása inkább a legiszább kegy életnek.

Századunk ura az ész: értelmiség, művelődés, művészet és ipar az ő teremtményei; az ész az, mely mindég és mindenitt a természetit erőn uralg, és az anyagot lelkesíti, az észnek legdicsőbb teremtménye a tudó-

szellemi vagyont, a képességet, melyre nemzetünk búske, semmi rozszakart el nem veheti. Megemlítettök tartom, hogy a kezdeményezés és kivitele Jósa László bírtokos társunkat illeti, ki fáradhatlan buzgalomával, e völgy fiait és leányait, a nemes, a szép és jó czél pártolására és közreműködésére lelkesíteni tudta.

Egy a közönségből.

S.-Sz.-György, sept. 8-án.

Helyi tanodánkban, folyó hó 2-án szokott innepélyességgel nyílt meg az iskolai év. A megnyitás az ev. ref. templomban történt, délelőtti 10 órakor. Esperes és tanodai gondnok T. Gúdrí Ferencz ur pár szóban üdvözlőlvén az összegyűlt tanuló serget, buzgó alkalmoszerű imát mondott, áldást kérve tanodánkra, annak előjáróira, pártfogóira, a székely nemzetre és a Rlkánbeli anyaszentegyházra. Ezután igazgató-tanár T. Vajna Sándor ur lépett szószékre a tanulókat, értelműkhöz alkalmazott és igen csinosan szerkesztett beszédében rendszeretire buzdítva, takarékoságra, tisztaságra, pontosságra és a törvények iránti tiszteletre, engedelmessegre intve; ez alkalommal egyszersmind az iskolai törvények is felolvasztattak. A délutáni órákon a tanítás már folyamatban volt.

A tanítványok száma ez évben sem lesz kevesebb, mint volt a muliban; a megnyitáson már szép szám mutatkozott, mely még folytonosan szaporodik.

Tanodai előjáróságunk folyó hó 6-án tartott gyűlést érdemteljes főgondnokunk, nagyméltóságú gróf Mikó Imre ő exelája elnöklete alatt, melyben oskolánkra nézve ez idő szerint fontossá vált és igen sokakat érdeklő kérdések kerültek szőnyegre. Gyűlés végzetével a nagyméltóságú gróf ő exelja ebédre hívta meg az előjáróságot.

Pár hét óta körünkben van Hubay Gusztáv jól rendezett dráma- és népszínmű-társulatával. Sikertelt előadásaival rég ohajtott élvezetes estvéket szerez nekünk, ő maga pedig méltó részvételnek örvend. Más alkalommal azonban a „Bankbán” előadását szívesen elengedjük, mert egy olyan Bankbán, mint a minő L-nárd ur volt boszantja s végre plane megindítja vagy fűtlyre készíti az érdemes publikumot. Csak olyan Bankbán volt biz' a L-nárd ur Bankbanja, mint az enyém, mit egy

mány, azon messze elágazott terebélyes élőfa, melynek lombjai alatt népek és nemzetek nagygyá válnak, és melyen a századok művelődése érik; a tudományok legrégibbe a természetudomány, mely a teremést azon láthatlan erőktől fogva, melyek a napusárgt vezetik egész az erőig, mely a világokat pályájokba forgatja, a szerves élet legelső és legegyszerűbb alakzataitól a legtekélyesebb alakokig, lelünk szeme eleibe varázsolja; egyszersmind legnemesebb is: ő az, mely az embert földurává az által emeli, hogy őt azon erők megismertetésére vezeti, melyek által ezen urakodnia képes, a nemes any a legnemesebb lényá pedig az orvosi tudomány, mely földi létünk legdrágább kincsünk feletti ördök.

Nem szándékom e helyen a természetudományok dicséretét magasztalni; történetéhez, mely egyszersmind a polgárisodás és művelődés története, az emberi nemzet legnemesebb nevei vannak kötve. Egy korszak sem hirdeti azonban történetében a tudomány dicsőségét inkább, mint a miénk, hol eddig a súlyosan terhelt tengely lassan csikorgott, ott reptél most a gőznek ereje, hol hajdan a hajó széllel és hullámokkal küzdött, ott nyil sebesseggel közlekedik a gőzös a világ legtávolabbi részei között, mit ez előtt az emberi kéz lassan és fáradaalmasan font, szótt vagy kalapáscsolt, azt végzi most a gép kevés peroz alatt, míg ez előtt egy tudósítás megvitelével csak a szomszéd faluig is a posta libegve izadott, most a láthatlan hirt villám sebességgel viszi át a sodrony, földön, légen és tengeren, míg a kép a fesztész utazó kezét hosszasan fázaztatta a végül is hiányos másolatnak maradván, most a természet maga rajzolja és alakítja saját leghibeb arcaképt pillanatok alatt; és mindez az ész találmánya, a buvárlat műve, a természetudományok eredménye, melyek előtt a legönzőbb, legönhibtebb és leganyagibb embernek is bódolattal kell meghajolni. (Vége következik.)

TÁRCSA.

A magyar orvosok és természet-vizsgálók m.-vásárhelyi X-dik gyűlésén dr. Knöpfler

Vilmos által tartott emlék-beszéd.

Tisztelt nagy gyűlés! Ma, midőn a tudomány egyik legdicsőbb diadalát az által ünnepli, hogy azon székely faj, melynek korszerű fejlettsége és józan értsége fölött még annyi balvélemény uralg, gymüleszővő batását fényesen elismerve nekie ily kintintetűen bódol.

Ma, midőn a székelyföld legnépesebb városa a tudomány férfait mindkét testvérhazából valódi vendégszeretettel kebelébe össze-gyűjtve magát a tudományt és benne az ész hatalmát annyira dicsőíti.

Ma, midőn mindnyájunk a tudomány hatalmának egyik öröm-ünnepeit üljük.

Tisztelemnek azon szomorú feladata jutott: három a mult évi gyűléstünk óta elhunyt kintűnő tagtársainkról emlékezve, a mai általános öröm közzé gysz-szint is vegyíteni.

Őök előtt tudva van, hogy Schmidl Adolf a bihar begyalizolator részletes ismertetője és leírója 1863 dik év november 20-án Budán, Láng Ferencz gyógyszerész az 1838 dik gyógyszerészi hetilap szerkesztője és kiadója ugyanazon év és hó 23-án Nyitrán, és Zipser András, gyűléseinknek egyik nestora, idei febr. 20-án Besztercebeágyán elhunytanak.

Dicsőült tagtársainkban nem csak honunknak, hanem a természetudományoknak is három kintűnő polgára költözött el; mert a természetbúvár nem csak hon; hanem világpolgár is, nem ugyanazon önző értelemben, melyszerint honát eltagadván, egyikhez is tartozni nem kíván, hanem, mint hazája egyik legjobb polgára, az élet és annak viszonyai tiszta felfogásában azt mindennekfelet szereti és tiszteli, de a mint a tudomány minden egyes honbátárain tul terjed, ugy képeznek ápolói és tá-

nitványai egy nagy családot és lesznek polgárai a nagy szellem országának, hol a szabadság, ezen annyira keresett, de gyakran félreértett jog, ezen legszebb kiváltsága a tudománynak, a szó legnemesebb értelemben uralkodik. Igenis, a buvárlat mezeje szabad, a buvárló lélek a mindennapiasság köteleitől szabadon emelkedik fel és szabadon legelteti szemeit a földgömbön, annak mélységeit átkutatva és ezen földgömbönytől a mérhetlen világűrben felszárnálva.

A tudomány országa mindenkié, ki azt keresi, ottan mindenki egyenlő, ott sem egyed-árság, sem rangkülöbség nem létezik; a legnagyobb tudósok, az emberiség legnagyobb jöltevei, képezik ott egyedül az aristocratiát. Mielőtt elhunytaink rövid életleirását adhatnám, engedje a tisztelt nagy gyűlés, hogy ezen alkalommal a természetudományra vonatkozó bár felületet körvonaloztat tehessék elhunytaink emlékének ez által legméltóbban adózván.

A természetudomány czélya: a tudomány és gyakorlati élet közti kísérő ellentéteket lehetőleg kiegyenlíteni; de azon nagy czél elérésében mire képes az egyes egy rövid emberi életen keresztül, ha a természet őt még oly gazdag képességekkel ruházta volna is fel, s ha mindjárt még oly szerencsés állásban lenne is szembe a még le nem leplezett természet titkainak óriási összességével, csak mindeniknek egyesült közreműködése, fáradahtlan buvárlata, a természetudományok tág mezeje bármely kis részében nyert eredményeknek rögzőni közzététele és a gyakorlati életbe való értékesítése, vagy azoknak minden oldalról szakértői megvitatása vezet egyedül az igazsághoz.

Az igazság a természetudományokban inkább uralkodik, mint az emberi tudás bármely más terén. Mit érkeinkkel észlelünk az való, és sem ál-bülcselem, sem kétkedés, sem eszményesség nem tudja ezen igazságot tőlünk eltagadni, míg a természetudomány a tények mezején mulat, valónak és igaznak

becsületes szabómester úgy meg teremtetett, hogy most már ő maga sem tudja, hogy az voltaképpen mi legyen? A ki, mint szerelmes színes, egy igen egyszerű és közönséges szerepet is elejt, az a Bánkánt legfeljebb a hátán ha megbírja... A társulat jelesebb tagjai: a szép és kedves igazgató, Kolonics Alfonza (Váradiné) Kovács Luiza, Szabóné Váci Vilma és Bodroginé; férfítagek: az igazgató, Dézsi, Sztupa, az intrikus szerepekben bármely társulat hasznos tagjává válhat, azonban éppen itt nélkülözhetlen, Szabó, kit könnyű játéka, gyönyörű hangja, szabatos beszéde és csinos színpadi alakja a közönség kedvencévé tesz; Bodrogi, Őrsi. — Reméljük, hogy miután közönségünk méltányolni tudja a jól rendezett társaság személyében a művészetet: nem fognak körünkől elcsúszni!

Ronay.

Magyarországi, sept. 1.

A körösényi ev. ref. egyház az 1847-ig zavaros időkben teljesen elpusztult, és a most egy 130 lelket számláló egyház tagjai nagy része — különösen a fiatalabb nemzedék, is kora s templom hiánya miatt — már anyanyelvén szólni sem tudott, 1854-ben gr. Bethlen Gábor egy paplak s egyszersmind iskola építetése a balmágyi uradalmi erdőkből építtetett ingyen utalványozott, és Ribiczei Ferencz ur munkássága s pénzbeli segédalma által sikerült felépíteni a tervezett épületet. 1859-ben lelkészül választotta t. Szegedi Miklós urat, a ribiczei egyház jövedelméből utalványozott 300 frt, a gróf Gyulai Lajos ur 1000 frt kölcsönvén 5% kamattal 50 frt és a hallgatók által felajánlott papírok fizetésére, melyhez Ribiczei Ferencz rom. cath. honfőúrunk évenként 20 frttal járult; azóta egyházunk él s kis iskolánk munkás lelkésze szorgalmas fáradozása mellett virágzik. Szükségeink tömérdek, s azok közt legelőször több vala egy harang hiánya, ezen segítőnk, augusztus 18-án az alvácai fűrdőnél egy táncmulatságot rendezett alkalmán, melynek tiszta jövedelmét egy harangvételre használták fordítani. Az eredményről számolando, közlöm a résztvevők névsorát, melyben Zarándmege minden vallásfekezete és nemzetsége van egyestülve, tanúságot teendő arról, hogy e megye lakosai egymás iránt kölcsönös méltánylással viseltetnek. S midőn más nemzetiségű s vallású testvéreinknek köszönetet mondok érdekünk iránti részvételért, nem tehetem, hogy hálás érzettel ne ismerjem el, hogy a körösényi egyház, valamint újjászülését, úgy fennállását nagy részben Ribiczei Ferencz urnak s hozzá méltó mivelte lelkű nőjének köszönhet, a kik r. catholicusok, s mégis fontos kegyadományokkal árasztják el reformált egyházunkat; s mindenütt, hol egyházunk érdekében adakozásra vagy egyéb jó tette szolgáltunk fel, az ők neveiket látjuk elől ragyogni. Ribiczei Ferencz ur a százvárosi gymnasium alapítására 2000 frt, a körösényi egyházunk arcvorsora osztásra aranyozott ezüst poharat, nője urasztalát s arra takarót, és urvacsoraszószhoz czinkannát és tálat adományoztak.

Az adakozók névsora s adománya a következő:

A Csizsár Károly ivén: Csizsár Károly ref. 10 frt, Bálint Sámuel ref. 20 frt, Ribiczei Ferencz rom. cath. 30 frt, Mezei Izidor rom. cath. 5 frt, özv. Nemes Lajosné ref. 5 frt, Veress Antal rom. cath. 5 frt, Bíró Dániel ref. 2 frt, Csorba István ref. 2 frt, Szegedi Miklós ref. pap 5 frt, dr. Richterberger Zsigmond izraelita 5 frt, Csiki Antal cath. 1 frt, Lengyel István ref. 2 frt, Piezik Jánosné ref. 4 frt, Stupniczky Péterné ref. 5 frt, Kirinyi Lajos ref. 5 frt, Nemes István cath. 1 frt, Csóka Ferencz ref. 4 frt, özv. Gilyén Anna ref. 3 frt, Vadady Györgyné ref. 3 frt, Steling Róza ref. 3 frt, Baló Mihály ref. 2 frt, Söpkész Henrik cath. 2 frt, St. Siliutiu Sándor g. e. 4 frt, Moldován Páter g. n. e. 1 frt, Fodor László g. n. e. 3 frt, Roth Ignác izr. 2 frt, Mihalovits György g. n. e. 1 frt, Kovács József ref. 3 frt, Horváth József ref. 6 frt, Demjén Mihály ref. 1 frt, Papp József ref. 1 frt, Gőnczy Ferencz ref. 2 frt, Nautauer Jani cath. 1 frt, Arácz Mihály cath. 1 frt, Szabó Dénes ref. 5 frt, Muresesku György g. n. e. 2 frt, Birta Péter g. n. e. 1 frt, Papp Gratian g. n. e. 2 frt, Gelner György 1 frt, Aradi Pál unitarius 2 frt, Konkoly János g. n. e. 1 frt, Moga Jeromos g. n. e. 2 frt, Moga Jani g. n. e. 1 frt, Szida János g. n. e. 2 frt, Robb János g. n. e. 2 frt, Pucics András g. n. e. 2 frt, Mihalovits Dósa g. n. e. 2 frt, Popovics György g. n. e. 1 frt, Jankovits Dénes g. n. e. 1 frt, Zsala Juon g. n. e. 1 frt, Mihalovits Tóbiás g. n. e. 4 frt, Marbus Freund. izr. 2 frt, özv. Hollak Istvánné cath. 2 frt, Kozma Alajos cath. 4 frt, Busfi Károly cath. 1 frt, Tallos Constantin g. n. e. 2 frt, Porsch József cath. 3 frt, János Ádám ref. 4 frt, Bora Alisandru g. n. e. 2 frt, Reizner János cath. 1 frt, Bubenik János cath. 2 frt, Klein Fülöp cath. 1 frt, Barcsai Ábrahám ref.

2 frt, Roth Johan izraelita 2 frt, Varga András ref. 2 frt, Hollak Ignác cath. 2 frt, Vass János g. n. e. 1 frt, Kafka Béla cath. 1 frt. Összesen 215 frt.

A Csorba István ur aláírásai ivén: Pápos János g. n. e. 1 frt, Hodosi József g. n. e. 2 frt, Friencu Amos g. n. e. 2 frt, Bévits György g. n. e. 1 frt, Dascalcsu Pompej g. n. e. 1 frt, Mutz János g. n. e. 1 frt, Papp Tivadar g. n. e. 1 frt, Seula György g. n. e. 2 frt, Salamon Miklós g. n. e. 1 frt, Borba Zsigmond g. n. e. 1 frt, Papp Dániel g. n. e. 1 frt, Erdős Korlát cath. 1 frt, Bárdosi György g. n. e. 1 frt, Bota Moise g. n. e. 1 frt, Papp Péter g. n. e. 60 kr, Cateanu Antal g. n. e. 1 frt, Bofla Silviu g. n. e. 1 frt, Muresesku Dóme g. n. e. 2 frt, Cosieriu János g. n. e. 1 frt, Pylmeier Marcel cath. pap 1 frt, Hubrich Theobald cath. 1 frt, Popovics János g. n. e. 1 forint, Veress Albert ref. 1 frt, Schiezl Albert cath. 1 frt, Woyvikiewicz cath. 1 frt, Kádár Mihály ref. 1 frt, a körösényi gyermek-műkedvelők 50 kr, Veress László ref. 1 frt, Jankovits János g. n. e. 2 frt, Dósa György és Halmy Ferencz ref. 15 frt. Összesen 48 frt 10 kr.

Tisztt. Szegedy Miklós ur ivén: Abrudbányáról: Váradinó 3 frt, Széles Dénes 10 frt, Pálfi Samu 5 frt, Vohlbt József 2 frt, Tabákovic Dénes 2 frt, Elekcs László 5 frt, Remetey Ignác 2 frt, Rákóczy József 5 frt, Gelei József 2 frt, Dr. Weisz József 1 frt, Gelei Gyula 2 frt, Várdy János 1 frt, Baranyai N. 1 frt, ifj. Miski János 1 frt, csizmadia czéh 1 frt, Tibán Károly 1 frt, Ajtai József 2 frt, Kagerbauer Mihály 2 frt, Miski Samu 2 frt. Verespatakon: Jankó Ferencz 3 frt, Jankó József 2 frt, Ajtai János 1 frt, Ebergényi Mózes 5 frt, Winkler János 1 frt, Iunzei bányatársulat 2 frt, Gruber József 5 frt, Szuhay János 1 frt, Sztankay Ferencz 2 frt, Székely Jakab 1 frt, Kovács János 1 frt, Székely Sámuel 1 frt. Tóth György 2 frt, Jankó Andrásné 1 frt, Drégán János 1 frt, Dersi Samu 1 frt, Altman József 1 frt, Székely Samu 1 frt, Fikler Ferencz 2 frt, Dr. Handschuch 1 frt, Molnár Ferencz 1 frt, Griller Ferencz 1 frt, Csiki Antal 1 frt, László József 1 frt, Veress József 5 frt, Diószegi Lajos abrudbányai 2 frt, Szébeni Ferencz 1 frt, Weisz Todde 2 frt, Vánta József 2 frt, Cseh Vilhelm 1 frt, Kristó József 1 frt, Zolde Mihály 2 frt, Szabó Lajos 1 frt, Magyariné 1 frt, Nagy Ignác 2 frt, Buesi Imre 1 frt, Miski János 2 frt, Bonyhai Ferencz 1 frt, Szederjesi Ferencz unit. papné 3 frt, Papp László 2 frt, Kristó Lajos 1 frt, Belle István 1 frt, Szakács István 1 frt, Ürmösy Kálmán 2 frt, Batteray Atila 2 frt, catholicusok. Összesen: 125 frt.

Schiszl Károly ivén Boiczáról: Lehrmann Gyula 5 frt, Moldován György g. n. e. 1 frt, Dániel Gábor g. n. e. 2 frt, Petru Popu g. n. e. 1 frt, Petru Gligor g. n. e. 1 frt, Lenhart Nándor cath. 1 frt, Anna Popp g. n. e. 1 frt, Holicska István cath. 1 frt, Szuchy Albert cath. 2 frt, Benedek Károly cath. 1 frt, id. Bárdosi György g. n. e. 10 forint. Összesen 26 forint.

Ribitzey Ferencz ur ivén Brádón: Mánási László ref. 1 frt, Pankl József cath. 2 frt, Piesch Antal cath. 3 frt, Adler Ignác izr. 3 frt, dr. Brendusianu Jakab g. n. e. 3 frt, Cseh Sándor ref. 1 frt, Zeilenczy József cath. 1 frt, Hegevald Henrik ref. 1 frt, Söpkész Henrik cath. 1 frt, Frits Béla cath. 2 frt, Brady Leopold ref. 3 frt, Brady Albert ref. 2 frt, Piesch József cath. 2 frt, Tompos József ref. 2 frt, Kürösy Sándor cath. 2 frt. Összesen 29 forint.

(Csizsár Károly *)
egyházi gondnok.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Lapunk mai száma elbárhathatlan ok miatt készt.

— A nemzeti színház építésében jeles építészünk Kagelbauer Antal ur nagy előmenetelt tett annyira, mikép remélni lehet, hogy már e hó végén a színház használatba állapothoz. Ajánljuk a közönségnek tekintse meg a színpad vasutait s gépezetét, s általában a tett építkezéseket, a melyek az építész fényes technikai ismereteiről tesznek tanúságot. A régi díszletek ez új színpadon többé már meg sem kottyanak. Vajha a bazaaros lelkesedés nagyon kimerített anyagi forrásaiból még egyszer zudulna egy kis csermelye nemzeti ügy gyámolítására. Az építész számítás szerint 20,000 forintnyi összeg szükséges a színpad díszítványaira, mely által színházunk aztán az európai legjelesebb színházakkal versenyezhetne.

— Rauchleitner Antal zongora művész a helybeli jótékony nőegylet pénzértájára helyi műkedvelők közreműködése mellett hangversenyt rendez folyó hó 19-re, mire a helybeli közönséget figyelmeztetjük.

*) Szives tudósításait vidéke más körülményeiről is köszönettel vennék.

Szerk.

— Háromszéki egyik rendes levelezőnk K. M. írja: Mult júliusban Korondról kelt levéllem kiegészítésül az a mit még irtam volt, kimenő utjában nem tudni ki különösen uton módon eltévedvén, most újból megemlíteni kívánom: t. i. a székyi képességnek és hajlannak a művészetre egy pár példányát, mely az unitarius püspöki látogatáskor tőnt fel meglepőleg Udvarhelyszéken Tarcsafalván, s a közelebb fekvő falvakban. Tarcsafalván a két testvér Márkos önállólag fejté ki magát a zenészetben; János ugyanis a hegedűt betanulván, ez előtt mintegy 7 évvel kezével Alberttel arra egyeztek, hogy ez is tanuljon be valamely oly hangszert, mely szerint mindketten teljes zenét mutassanak fel. Határozattá lőn betanulni a cimbalmat; Albertnek cimbalma lőn azonnal, melyet saját kezzeikkel ketten gyártottak. És ma ők ketten a vidék legkapósabb, kelendősebb zenészei a felsőbb körnél s tehetősebb székyi házaknál. Az egyházi látogatás alatt tisztelgettek főt. Kriza János urnak Csehtfalván, kit az eredeti székyi népzenezet ezen bájoságai valóban megleptek s nagy méltánylással bírtak, annál inkább, mert fel lőnek mutatva ugyan e helységben lakó egy pár testvérek Tamási fia is, kik amazok példájára képeztek ki magukat természetesképpen ugyanazon hangszerekben, valamint több ily művészkedő székyi fiakról téteték említés, sőt már megelémedett férfiakról is, a kik szintén saját szorgalmakkal képeztek ki magukban a zenészi képességeket. A Márkos fiak a hangjegyek ismeretében is annyira bejártak, hogy sehol fenn nem akadnak. Különös érdekű itt a jól sikerült önképzés. Igaz és igaz marad, hogy a székyi népnél a képesség minden szépre, jóra és nemesre valamint eddig is tudva volt, úgy ma is áll.

— Jelen hó 12-én tartá nászát Tordán Mohai Károly földbírtokos barátunk, Marosszéki általános ismert szép nevű egykori képviselője Antal Imréné bájos és szelleműs leányával, Máriával. A nász Tordaváros egyik legtevékenyebb s legnépszerűbb családjánál tartatott fenn, a köztisztelőben álló m. Puhl Ignác és neje házában, az utóbbi a bájos ara nagynénje és gyámnya lévén. A nász innepély tagjai, s vendégei nemzeti díszben kísérték a mátká párt, az új-tordai reform. egyházba hol a helybeli jeles hitszónok t. Kálai ur adta a jegyesekre az egyház áldását, nagy és szép közönség jelenlétében. Az egyház előtt kettős sorban foglaltak állást az ottani ref. iskola nevédekéi, kik a kilépő menyasszonyt koszorúkkal s éljenzéssel fogadták. Az innepélyt szokásos lakoma követte lelkes és velős toasztokkal. S aztán házias festelenséggel s vidámsággal jártak el az aratászat, kintintve hogy a magyarnak vannak még öröm-ünnepei, mert van egy tér melyből élete és ereje forrását meríti: a szorgalmas és méltó családi tér. — Ezen összeköttetést annál inkább az ég áldása követi, mert a méltó pár a műveltség, becsületben, családiaságban és tiszta honszerlemben bírja a boldog jövő legbiztosabb kezességét.

— Örömmel jegyezhetjük fel hogy a Szechenyi tér kiköveztetéséhez hozzá fogtak, s így ezen sár-fészek helyén nem sokára díszes tért és utcát nyerendünk. Négy öt év előtt szedték fel innen a kövezetet, s egyengették ki a helyiséget új út lerakása végett. A város szükségéi évről évre hátrálótként ezen város rész fontos ügyét, mi által ezen jelentékeny átmeneti helyiség úgy annyira felbomlott hogy kivált ős és tavasz időben a szekerek oda rekedtek. A város tanácsa már tavaly megmozdult újból ezen részek helyrehozása céljából. Vállalkozóknak akarták átadni, de a feltételek túlzottanok találtak, a város pénztárából, s kormánytól remélt segélypénzből vélték a célt elérhetni, de éppen most ittott be a város anyagi sorsára vilámapaszként a szabad szesz-árulás, a mely igen tetemes jövedelmet elvett. — Mi magunk is már azt hittük, hogy mint e téren lakóink az egyik levelezőnk által indítványozott falabát meg kell készítenünk; midőn látjuk hogy itt a kövezésnek neki fognak. A leghelyesebb ötlet mentette meg e helyiséget, az elstílyedést, úgy tudjuk hogy a város t. szónoka indítványozta hogy a város közmunka-erejét fordítsák e tér és más már járhatlan utak helyre hozására. A tanács erősen jár el, s a munkát elkezdődött, s remélni lehet hogy annak teljes végrehajtására is kedvez a szép, őszi időjárás.

— A lapunk utóbbi számában említett szebeni új lap szétküld előzetési felhívását a „Korunk” mellett és annak szerkesztője Békessi Márk ur politikai irányát így körvonalozza: Az erdélyi országgyűlés által elfoglalt államjogi álláspont elismerése mellett kitűznie a veszélyes — úgynevezett — „passzivitás” ellen, mely mindenre gyanus szemmel tekint, a mi egyszer az ország ügyei élén álló bármely (?) kormánytól jön. Azért megvalljuk, hogy lapunkban ilyesmi fogunk, miként a kormány mindazon alkotmányos in-

tezkedései és törekvései, melyek hazánk javára céloznak bizodalommal fogadtassanak. Lapunk jelszava: „Nem kell minden áron oppositio!” E jelszót írjuk lobogórnakra, mert tudjuk, hogy elegendő vannak oly hazafiak, kik ekként gondolkoznak. Feladatunk lesz: ezen gondokozást szavakba foglalni és foglaltatni. A fenemített irányú lap Szebenben fog megjelenni betekint egyszerű nyolcz ívnyegy lapon és ára egész évre 6, fél évre 3 forint, évnegyedre 1 frt 60 kr.

— Liptószentmiklósról írják a „Hon”-nak sept. 6 ról: Egy néhány nap előtt Apelenémet szinagagató társulata érkezvén ide, előadásaival mulattatá városi közönségünket, s kivált egy férfi és nő tagja lőnek kedvencévé a közönségnek, kik gyöngéd viszonyban voltak egymással, s a férfi a feltékenység örvényébe esett. Talán ingerlés, talán a fiatal-ság pajzán bosszantása a legszomorúbb következményeket szülte. Ez éjjel ugyanis a színes társnőjét feltékenységéből megölte, torkát átmetészvén s kés-szurást alkalmazván gégéjébe; ma reggel viradóra mind a kettőt halva találták lakásukon, egymás mellett fekvő a szoba talaján.

— Az oberseki útközet után a sebesültek bekötözéséhez fogtak. A nehéz sebesültek között volt egy gyalogsági káplár is, a ki egy szétpattant granától borzasztóan meg volt tépve. Két orvos is foglalkozott a metélésével, s minden ideget, és ereit a tátony sebekben úgy húzogatták elő acél horgoskák. A fiu ez alatt a pipát se tette le a szájából, s meg sem jajdult. — „Nézze ön, szolt egy porosz tiszt. a másikhoz; már ilyen hideg türelemre csak egy német képes.”

— „Kérem, szoltál fel ekkor a sebesült: — én magyar vagyok.”

Már ezt még sem hagyhatta felajdulás nélkül.

— Tályáról írják: A szőlők állását nem jellemezhetni; a majdnem folytonos boras hideg és esős idők merő ellentétben állnak azon időjárással, mely a kanikulában és utána való hetekben arra szükséges volna. Ennek tulajdoníthat az azon valóságos anomáliát, hogy a szőlőszemek meg sem zsendültek még kelően, és hogy rothadnak még mielőtt megérnének. Minthogy az idők sok pótolni valóval maradt hátra, a szőlőreket később fog kelleni kezdődni mint más normalis években szokott. Egyébiránt a szőlőredek bor minőségéről a tapasztalt szőlősgazdák nem jót jósolnak. A mostoha idők a szőlőmunkálatást is hátráltatják, minek következtében a napszám jóval fölment. (I. T.)

— Dumas Sándor egy művei eltiltására vonatkozó levelet intézett közlekedébről Napoleon császárhoz, mely egész terjedelmében így szol: „Felség! 1830-ban volt, és mai nap is van három férfi, kik a francia irodalom élén állanak. Ez a három férfi: Hugo Viktor, Lamartine és én. Hugo Viktor száműzve, Lamartine tönkre van téve. Engem nem száműzhetnek mint Hugo Viktort, életemben, irásaimban vagy szavaimban semmi, mondom, semmi sincs, a mi száműzésre alkalmat szolgáltatna. De tönkre tehetnek mint Lamartinet, s valóban tönkre is tesznek. Nem tudom, mi esoda rosz akarattal van a cenzura ellenem elteve. 1200 kötetet irtam s bocsátottam közre. Nem az én dolgom, azokat irodalmi szempontból méltányolni. Minden nyelvre lefordítva annyira elterjedtek, a mennyire azokat a gőz képes volt elvinni. Bár a három között legméltatlanabb, mégis én lettem az öt világ-részben a legnépszerűbb, mert az egyik gondolkodó, a másik almodozó, én pedig népszerűtítő (vulgarisateur) vagyok. Az 1200 kötet között egy sines, melyet egy faubourg sat. antoinei munkásnak, vagy egy faubourg saint-gemaini fiatal leánynak (a legrepublikánusabb és legerényesebb városrész) oda ne lehetne adni olvasni. És mégis, felség, a cenzura szemem előtt a legroszabb hírből állók, 12 év óta a cenzura egymásután beíltotta: „Laquedem Izák”-ot, mely a „Constitutionnel”-nek 80,500 frankért volt eladva, a „Neszlei tornyot”, 800 előadás után (a veto hét évig tartott), „Angelát”, 300 előadás után (hat éves veto), „Antonyt” 350 előadás után, „XIV. Lajos ifju korát”, mely soha se volt előadva, s a „Theatre francais”-ban kellett volna előadnia, „XV. Lajos ifju korát”, mely ugyanazon színház számára volt elfogadva. Most a „Párisi Mohikánok” tiltja el a cenzura, melyek a jövő szombatára voltak előadásra kitézve. Alkalmat majd többé vagy kevesebbé különös ügyek alatt „Cleves Olympia”-t és „Balsamot”, melyeket most irok, szintén be fogja tiltani. A „Mohikánok” beíltása miatt nem panaszkodom inkább, mint a többieké miatt; csak arra figyelmeztetem felségedet, hogy a restauratio három éve alatt, X. Károly korában, s Lajos Fülöp tizenöncez évig tartó uralkodása alatt csak egy darabomat tiltottak be, vagy függesztettek föl, s hozzá teszem, — mindig csupán felséged előtt — hogy előttem igaztalanságnak látszik, egyetlen egy írónak félmilliónál több kárt okozni, midőn sok olyan em-

bert, ki ezt a nevet nem érdemli meg, bátoran és segítene. En tehát először, és valószínűleg utolszor is, fordulok azon fejedelmhez, kivel Arenenberghen, Hamban és az Elyseében szerencsém volt kezét szorítani, és a ki velem a számitkezés és fogság útján mint hű prozelitával igenis, de a császárságnak mint folyamodóval soha se találkozott. Dumas Sándor. — A „Mohikánok” előadását megengedték.

Figyelemzetés. A 104. dík számú „K. Közlöny”-ben irt cikkekben ezen télt: „nem egy évben egyszer vagy kétszer” nem értettem általánosan s a helybeli elkész urra éppen nem is gondoltam; inkább csak néhány helyre vonatkozik, hol magok a tanítók panaszkodtak iskolájok elhagyatottságán. Emlékeztetve tehát kikre nem illik, ne vegyék magokra; mert nem köpenyeg. Egerberg, 1864. sept. 9. Székely Dániel, tanító.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. London, sept. 8. A királynő Palmerston s Russell lordok maguktartását hataamasan támogatja. Mondják, hogy Clarendon lord Németországban Franciaországon keresztül teendő útján Napoleon császárt ismét meg fogja látogatni, azonban az angol államférfiak meg vannak róla győződve, hogy ezen látogatásának sem lesz több eredménye, mint volt a többieknek.

A „Herald” a vámegeti kérdésben Austria pártjára kel Poroszország ellen. Szerinte ama követések, melyek Rechberg gróf Austria nevében emel, Auszriához méltók. Hogy valjón Poroszország azokat teljesítendő e, kétségesnek látszik, de annyi bizonyos, hogy ha ez utóbbi azokat visszautasítja, Németország valódi érdekei ellen fog cselekedni.

Franciaország. Mint a „Pr.”-nek Párisból folyó hó 9-ről távirják, Gramont herceg legújabbban oda utasított, hogy ne avatkozzék a béke alkudozásokba.

A „Patrie” szerint következő 16 jogi facultás támogatá csatlakozásával az augusztus herceg által a szövetség-gyűlés elé terjesztett emlékiratot: Berlin, Bonn, Erlangen, Freyburg (Breisgauban), Giessen, Göttinga, Gratz, Heidelberg, Jéna, Innsbruck, Kiel, Marburg, München, Tübinga, Bées s Würzburg.

Ugyanezen lap szerint az orosz császár folyó hó 4-én este érkezén Berinbe, ott az orosz követés személyzete s a különböző hatóságok által fogadtattak. Másnap Darmstadtba indult, hol őt a császárné várta, s hova ama nap estéjén érkezett meg. Gorisakoff herceg nem kísérendi el a császárt. A császár s a császárné, ha csak kevéssé valószínű, ellenkező intézkedések nem jönek közbe, ama városban 9 ig szándékoznak maradni, s erre Friedrichs-hafenbe menni, a constanti tó partján, hol a württembergi királynak nyári palotája van. Budberg báró, a párisi orosz követ, folyó hó 6-kan reggel Darmstadtba indult. Távolléte alatt ideiglenesen Tsitserine követési tanácsos volt kezelendő az ügyek.

A császárné Pierrefont grótnó neve a att utazott el Schwalbachba. A „France” szerint a császárné kísérete következő személyekből áll: Ladedoyeres de la Poze grófnő, Bouvet kisasszony, Julien de la Graviere admirál, du Caux marquis, s Cosse-Brissac grófnő.

A párisi hivatalos körökben némi bizonyossággal számítanak a bécsi békétárgyalások megújulására. Azon rokonszenv, melyet e perczben Párisban nyilvánított, két tekintetben határozottabb alakot ölt magára. Most is miot azelőtt azt kívánják, hogy nem az egész Schleswig, hanem ennek csak német ajkú része engedessék át, és másrésztől neheztelnek azon „tulzott követések” miatt, melyeket a német hatalmak a pénzkérdésben Dánia ellen tesznek. Levelező megjegyzi, hogy igen csalódónak azonban az, ki azt hinné, hogy a rokonszenv, melyet a napóleoni politika most Dánia irányában nyilvánít, IX. Keresztély trónját illeti, más szóval, hogy Franciaország kibékült azon eszmével, miszerint a dán monarchia a szenvedett területi veszteség után is, jövőben tengerészeti állására nézve fentartatónál önálló, független és tiszteletparancsoló létét. A Párisban jelenleg nyilvánuló rokonszenv nem a dán monarchiát, hanem a scandináv unio eszméjét illeti.

A „Patrie” Madridból kapott értesülések után közli, hogy a bajor király Izabella infancsot, a spanyol királyné leányát fogja föl venni.

Madagascarián új forradalom tört ki. Az első miniszter, ki Radama király özvegyét nőül vette, meggyilkoltatt, és helyébe fivére nevezetett ki.

Olaszország. Turinből folyó hó 6-ról kelt levelek megáfoják azon közlést, mintha Crocco briganti-főnök Civita-Vechiában hajóra tilt volna; ő nem hagyta el Rómát. A római francia parancsnok Farina briganti-főnököt átszolgáltatta az olasz batóságoknak.

Mint a „Tr. Ztg.”-nak Turinből írják, a király, miután előbb egy, a hadügyminis-

ter által előterjesztett hadsereg-leszállítási tervet visszautasított, egy újabb tervhez beleegyezését adta. E szerint a papíron 40,000, s tényleg mintegy 20,000 ember fog szabadsággal elbocsátatni.

A turini kormány legközelebb szintén küldend egy diplomatai képviselőt Mexicoba, mint mondják, Negri lovag személyében.

Nápolyban Garibaldi bemenetének évfordulója a községi tanács által az idén is a szokott mód szerint meg fog ünnepeltetni. A szegények számára tetemes pénzösszeg szavaztatott meg. A San Giacomo palota ki lesz világitva.

Florenzben Peruzzi piemonti belügyminister előlépése által a minap egy nagy democrata meeting hívattatott meg, mely ott Francesco Domenico Guerrazzi exminister, journalista, parlamenti tag, regényíró, népszónok és ügyvéd elnöklött. Alatt a Riccardi palotában volt tartandó. Sokat beszélnek ezen egykor igen tisztelt és befolyásos, jelenleg azonban politikai exaltatio miatt nevéssé vált emberről. Midőn ő, nem is sejtve a gyűlésnek már elhatározott feladatát, lélekcsakadva és felizgatott kedélyállapotban, de azért egy „egész nemzet megmentésére” egybehívott magán parlament elnökének egész méltóságával az említett palota előcsarnokába lépett, Pulszki magyar menekült, bemutatta neki gyermekeit azon pathetikus kérrrel, hogy az ünnepélyes actus előtt áldja meg őket. Guerrazzi erre imponáló állásban tevő magát; kezelt a gyermekek fejére tevő és komolyan, keneteljesen és ihlettel így szólt: Megkereszteltek benneteket a democrata és a republicanus Isten nevében! Így szólt és tovább ment. Később kérdezte valaki tőle, hogy miért nem szegült ellene még fegyverével is a gyűlés erőszakos feloszlátásának? A kérdőt félrevezette, és komolyan, titokteljesen ezt sugá fülébe: „Lásd ön, ha ezen esetben csak lövésről lett volna szó, ez kicsiség leendett; de ez a turini kormány oly rossz, hogy képes lett volna engemet az utcán az emberek füle hallatára kifütyöltetni; tudja meg ön, hogy én mindent, még a golyót is eltűrhetem, csak azt nem, hogy valaki lepiszogessen!” Guerrazzi aztán dühösen hajába kapott, és így kiáltott fel: „Valóban akkor jobban voltunk, mikor rosszabbul voltunk!”

Németország. Az augusztus hercegnek a szövetség-gyűléshez benyújtott indokló-irataira vonatkozólag a lapok következő adatokat közölnek: Az emlékirat egy rövid bevezetéssel kezdődik, melyben megemlítetik, hogy a dán kormány a legutóbbi évtizedekben érdekében állott, a hercegségek régi öröklési jogát homályba borítani, s hogy ennek következtében kísérletek tettek, ezen jog egyszerű tételeinek s a történelmileg megállapított tényeknek zavarba hozása végett; azonban világosan vonatkozik tetteik a német tudományok az összes pontok iránti egyetértésére, s a szövetség-gyűlés kebléből eredt világos s kimerítő szavazatra is. E szerint az emlékirat kijelenti, hogy mindezek után földadata csupán abban áll, miszerint röviden összevonva tárgyalja: I. Frigyes herceg Schleswig-Holsteinbozi öröklési jogának tényleges indoklását; II. azon elismeréseket, melyekre ezen öröklési jog magánál az oldenburgi nagyhercegi házhoz, s a tartomány rendjénél talált; III. s IV. azon ellenvetéseket, melyek Frigyes herceg öröklési joga ellen, részint az egész Schleswig-Holsteinra, részint annak egyes részeire vonatkozólag hoztak föl. Erre tehát ezen 4 osztály tárgyalatik, t. i. I. az öröklési jog jogi alapja, több alosztályokban; II. a fennálló öröklési jog elismerése ezen alosztályokkal: 1) a ház elismerése; 2) a jogszűrt öröklés elismerése a rendek részéről; III. ellenvetések általában az öröklési jog ellen; IV. ellenvetések az egyes részekre vonatkozó öröklési jog tekintetében. — Az egész így végződik: „A főlebbiek kiderült, hogy Frigyes herceg van hivatalban néhai VIII. Frigyes király-herceg halála után a schleswig-holsteini hercegségek fölötti uralkodásra.” Erre még számos elismerések következnek, többnyire kútfő-kimutatások. A mellékletek következő okiratokból állnak: 1) II. Frigyes király osztozói irata ifjabb János herceggel, 1564. jan. 2-ról, jogszűrt hitelesített másolatban; 2) schleswig-holstein-sonderburgi elsőszülöttségi statutum 1633. dec. 17-ről, eredetiben; 3) III. Frigyes király ajánlata Joachim-Ernő schleswig-holstein-sonderburgi herceggel 1665. nov. 5-ről, eredetiben; 4) I. Ferenc császár megerősítési okirata, 17. Frigyes király és Frigyes-Károly schleswig-holstein-sonderburgi plóni hg. közt 1756. nov. 29-én kötött öröklési szerződéshez 1761. mart. 5-ről, eredetiben; 5) Frigyes-Krisztján schleswig-holsteini herceg irata VII. Frigyes dán királyhoz 1859. jan. 15-ről, másolatban.

Az „Allg. Ztg.” egy oldenburgi emlékiratot ismertet, s azt azon államiról előbírókell nevezi, melylyel a nagyherceg saját igényeit a szövetség-gyűlésnél indokolanda. Az az

oldenburgi trónkövetelést pusztán általános politikai szempontból tárgyalja, s névszerint azt igyekszik kimutatni, hogy az oldenburgi trónjöltségek nem Oroszország állam-érdekeiből eredt. Ha a nagyherceg nem hozott mozgásba minden emeltyűt mindjárt akkor, midőn a dán-német kérdés újra felmerült, ez csak azért nem történt meg, mivel akkor mindenki az augusztus herceg körül csoportosult össze, s az első mámorban ez utóbbi a népies ügy képviselőjének, Oldenburg pedig Oroszország előlérsének tekintett. Akkor kétségkívül a személy-kérdés nagyobb jelentőséggel bírt, most ellenben, midőn a hercegségek sorsa a legfontosabb pontban már el van döntve, az csak másodrendű kérdés.

Eugenia, francia császárné f. hó 7-én este megérkezett Schwalbachba, a nassani hercegségben, hol fürdőt fog használni, és így, mint mondják, csupán egészségi tekintetből tette ez utat.

Berlin, sept. 8. Arról beszélnek, hogy a porosz király visszautazása alkalmával Darmstadtól Eugenia császárnét Schwalbachban meglátogatja.

Berlin, sept. 8. A francia kormány azon óhaját fejezte ki, hogy a schleswig-holsteini ügy végleges rendezése alkalmával tekintetbe véssék a nép óhajása, hogy a kérdéses vizsály Németország és Európa kielégítésére és megnyugtására oldassék meg.

A „Nordd. Allg. Ztg.” megerősíti egy angol válasz-jegyzék létezését, a béke-előzetekről porosz értesítésre, s egyzersmind annak tartalmára vonatkozólag hozzászól: „Hogy ezen válasznak az ingerültség bélyegét kelle magán viselnie, ezt az angol politikának a dán kérdésbeni eddigi magatartása után előre lehetett látni. Csupán az a feltűnő, hogy a st. jamesi kabinet jelenleg a népszavazásra helyzi a hangsúlyt, miután az angol politika képviselői a londoni értekezleteken a népszavazás elvét szenvedélyesen ellenzik, midőn Poroszország egyáltalában nem szegült ellene azon kívánnak, miszerint a lakosság óhajatai meghallgatassanak.”

A „Pr.” hamburgi sürgönye szerint megerősített, hogy a scandináviai unio-tervek francia részről újra felvették.

A porosz király f. hó 12-én fog visszaterni székvaróba. Az eddigi hírekkel ellentétben ma bizonyosnak álltják, hogy össze fog találkozni Napoleon császárral.

Dánia. Kopenhága, sept. 8. Mint közre tett okmányok jelentik, a dán követ Pérvárról, aug 27-ről következőleg irt: A bécsi kabinetben utóbbi időben azon eszme merült fel, javasoltassék Dániának, hogy lépjen szövetségi viszonyba Németországgal, hogy így integritását megvédje.

Hadersleben, sept. 8. Kopenhágai rendelet nyomán dán irányú feliratok terjesztését kezdtek meg, különböző iskolamesterek és falusi előljárók, hogy básták gyakoroljanak a békeconferenciára. Az alsóbb osztályoknak azt mondják, hogy fiaikat a török ellen viszik a németek, és hogy Dánia nemokára ismét vissza fogja kapni a hadersleini kerületet.

Belgium. Büssel, sept. 8. Lipót király a mexikói császárhoz egy iratot intézett, melyben ajánlja neki, hogy tekintettel a jelen helyzetre, tartsa fen magának a jogot két évig tartó dictatúra.

Brüssel, sept. 8. Humbert hg jövő vasárnap Napoleon herceg kíséretében Cherbourgól Angliába megy. Franciaországnak az ifjú Coen érdekében a római székek folytatott alkudozásai sikeretlenek maradtak. Meghazudolták Párisból azon tudósítást, mintha Drony de Luys jegyzéket intézett volna a nagyhatalmasságokhoz, melyben népszavazatot javall Schleswig éjszaki részében.

Brüssel, sept. 9. A senatus 27 szavazattal, 14 ellen 575,000 forintot szavazott meg az antwerpi erődítmények kiépítésére. A senatus 3 tagja nem szavazott. Erre a senatus a középítményi budgettel foglalkodott.

Orosz- és Lengyelország. A „Breslauer Ztg.” ama közlésére, hogy Zamojski László gróf Siberiába számitetett, habár a felkelésben a legkisebb része sem volt, a varsói hivatalos lap következőleg válaszol: Zamojski L. gróf semmi esetre sem oly ártatlan; ellenkezőleg, a blüns mozgalmakbani részvete oly kétségen kívüli s oly fontos, hogy a haditörvényesség öt nyoloz év nehéz várfogságra, gróf ezime s nemessége elvesztésére, s javai lefoglalására ítélte. Berg gróf azonban a neki adott teljhatalomnál fogva az ítélet oda módosította, hogy Zamojski grófnak ezime s nemessége meghagyatik, és Oroszország belsejébe beelbezésén kívül, csak 25,000 rubelnyi pénzbürséget fizet.

Varsó, sept. 8. Lengyelországban a nyugalom nem igen áll helyre, bárha az „A. A. Ztg.” szerint a felkelés már majdnem egészen el van nyomva, s bárha a lengyelek közül sokan a mostani viszonyok közt már nem igen hajlandók a küzdelmet folytatni, mely az országot egészen tönkre tenné, mikor a sikerre most csepp kilátás sem lehet. Mindaz-

által a külföldön levő lengyel nemzeti bizottságok agitatiojukat most is folytatják.

Oláh-Moldvafejedelemség. Az „Italie” szerint gróf Sztosztos (?) Arthur magyar emigráns, kit a francia követ különösen ólmalmába vett, Kuza parancsára a fejedelemségekől kiutasított. A francia konzul ezen rendszabály ellen óvast tett. E magyar emigráns a fejedelem még három nappal ez eset előtt a legnagyobb kegyvel fogadta volna.

Kuza fejedelem felhagyott azon tervével, hogy Párisba és Londonba utazzék.

Spanyolország. Az „Epoca” azt hiszi, hogy Gonzalez Bravo legközelebb római spanyol követé fog kinevezetni.

Portugallia. Lissabonból jelentik, hogy a villareali kerületben az izgatottság folyvást tart.

Amerika. Uj-Yorkból aug. 27-ről kelt tudósítások szerint, Lee tetemes haderő élén elfoglalja a Shenandoah-völgyet. Grant vesztesége a legutóbbi két ütközetben 5000 főre megy. Egy kisebb conföderált hadtest a Potomacot átkelni próbált, de veszteséggel visszaveretett. Forrest conföderált hadteste Memphis felé invasiót eszközölt, s erre zsákmánnyal visszatért; az unionisták őt üldözik. Több abolitionisták Lincoln s Freemont ezredet arra kérték, hogy vonják vissza jelölt-ségüket, s hogy egy conventet hívjanak össze, mely republicanus jelelőltet fogna választani. Freemont ezredes beleegyezett azon föltétel alatt, hogy Lincoln szintén visszavonuljon. A „Tallahassee” folyvást unionista hajókat fogdos el.

A mexikói külügyminisiternek egy jul. 29-ről kelt körlevele megerősíti azon, némely lapok által kétségbe vont közlést, miszerint Uruga s több más dissidens-főnökök a császári kormánynak meghódoltak.

Ujabb. London, f. hó 9. Carlisle lord, mint a „Pr.”-nek írják, le akar mondani az írlandi helytartóságról. A „M. Post” ezen állás megszüntetése mellett emel szót, mivel magok az írlandiak sem kívánják annak fenntartását.

Frankfurt, sept. 11. A porosz király ma innen, előbb a Darmstadt közelében, egy nagyhercegi villában mulató orosz császárnénál, s erre Eugenia császárnénál Schwalbachban látogatást tett. A király egyenesen Berlinbe tér vissza.

Schwalbach, sept. 11. este. A hollandi király ma délelőtti ide érkezett, Eugenia császárnénál teendő többnapli látogatásra. A porosz király délután érkezett meg, s a császárnénál tett egy órai látogatás után ismét elutazott.

Frankfurt, sept. 10. A porosz király Bismark kíséretében, ma este 9 óra felé ide érkezett, s a „Russischer Hof”-ban szállott meg. A szálloda föl volt díszítve s kivilágítva.

New-York, sept. 1. A chicagói convent Mac-Clellant nevezte ki elnöké, s Pendleton, Ohioból, alelnökké. A Morganderd az unionistáknak földatta magát.

Sept. 3. reggel Sherman hadteste megszállta Atlantát. Sherman fő-serege Macconrondnál heves, s hírszerint szerencsés ütközetet folytatott.

Berlin, sept. 12. A mai „Kr. Ztg.” szerint az orosz császár e hó 20-án Potsdamba érkezend, s öt napot töltend ott. Bismark minisiterelnök a királylyal ma este érkezend vissza. Roon hadügyér már tegnap megérkezett.

Ugyancsak Berlinből távirják, hogy az austriai-porosz vámszerződés iránti értekezletek Prágában fognak tartatni. Megkezdődésük ha-árideje még nincs megállapítva.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

N y i l t t é r .

A brassói ujság 143-ik számában e hó 9-kén egy igen nevésséges hirdetés jelent meg Kovács Polixéna aláírása alatt, mely által Kovács Polixéna meggátolni kívánja, hogy állítólag nemes Kézi székben Alsó-Csernátomban fekvő jószágá felett bárki is hire s tudta nélkül velem vagy akárki mással semminémű egyezésre ne lépjen.

Természetes dolog, hogy senki józan eszű idegen javak felett mással egyezményre nem léphet, minél fogva az érintett hirdetés csak is egy betegagyú vagy lelkiismeretlen emberben szűlt félelemnek és roslelkűségnek kifolyása lehet.

Ezennel tehát én kívánom mindenkinek, ki a fenérintett birtokot haszonbérbe kívánna venni, jóvendő károsításának óvása végett tudtára adni és figyelmeztetni, hogy e tárgyban csak is azon illető féllel lépjen egyezésre vagy zárjon kötlevelet, a ki a jószág iránt igazságos, jogos tulajdonát érvényes okiratokkal bizonyítani képes.

Brassó, sept. 12. 1864.

Bellaszovics Adolf, kereskedő.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

1423. et 1864.

(231)

(1 3)

Csöd hirdetmény.

Az oláh-topliczai község jegyzői állomásnak betöltésére, a mely egy-estre van az adó-szedés és földbirtok nyilvántartással, ezennel csöd nyitattik.

Az évi fizetése ezen állomásnak 440 frt. o. é. szabad szállás, és a föld nyilvántartási munkálathoz, minden változott és megfizetett földrészletért (Parcella) 10 kr. o. é.

Ezen állomásnak elnyerésére megkiváratik, hogy a folyamodók szabályszerű felszerkesztett folyamodásaikat, a melyekben kimutatva legyen annak:

- 1) erkölcsös és politikai jó magaviselete;
- 2) tudomása a 3 hazai nyelvnek, de különösen a román nyelvnek;
- 3) az eddigi szolgálati minőségére, és gyakorlottságára hivatali ügyeknek kezelésében;
- 4) végzett iskola tanulmányai;

négy hetek alatt ezen hivatalhoz benyújtás.

Vétsi járás szolgabírói hivatalától.

Déda, szeptember 4 ik 1864.

Fink József, szolgabíró.

432—1864. sz.

(232)

(1—3)

Árlejtési hirdetmény.

Az erdélyi országos tébolydában szombatán **1864 október 1-én**, a betegek és apó-lók élelmezésének és külön kenyér részleteiknek, kinek száma legalább 90 főre rug, 1864 november 19-től 1865 szeptember utoljáiáig terjedő időközre leendő biztosítása végett, **délelőtt 9 órakor**, az intézet irodájában nyilvános árlejtés fog tartatni.

A vállalkozás, valamint a kötendő szerződés feltételei, a szokott hivatali órákban naponta megtekinthetők.

Szabályszerűleg felszerelt, sajátkezüleg irt bélyegzett, 10%-kos bánatpénzzel, az illetőnek nevével, lakásával és állásával, úgy mindegyik ételrészletre számmal és betűkkel kitett ajánlással ellátott ajánlatok, a melyek ezen kívüli aképp bangzanak, hogy ajánlat tevő előtt a vállalat feltételek ismeretese, s ő magát azoknak feltételeit alája veti, még a f. é. október 1-én délelőtt 9 órakor is benyújthatók; később beérkezők vissza fognak vettetni.

E mellett határozottan megjegyeztetik, hogy vállalkozó köteles a szerződés aláírása előtt, azaz a megtörtént árlejtés után 48 óra alatt, 1000 % szóval: egyezer o. é. forintot bánatpénzzel, akár készpénzben, akár állampapírokban, a melyek árfolyam szerint fognak számíttatni, az intézet pénztárába letenni.

Nagy-Szeben, szeptember 7-én 1864.

Az erdélyi országos tébolyda igazgatósága.

Sz. 1234.—1864.

(232)

(1—3)

Hirdetmény.

Az ezen és a nagy-enyedi orsz. fegyintézet őrszemélyzete számára, az idei november 1-jén beálló hordidőre járuló öltönyökhez szükségeseltető kelmék és anyagok, u. m.

490²/₁₆ rőf 1³/₄ széles világos szürke köpenynek való posztó.
 8³/₁₆ " 1¹/₂ " " búzavirág színű szegélynek " "
 27²/₁₆ " 1¹/₂ " " kabátának való sötét-zöld posztó. "
 316²/₈ " 1³/₄ " " nadrág és mellénynek való szerezcsen szürkés posztó.
 436 " 1 " " köpeny bélésnek való vászon.
 226 " 1 " " kabát, nadrág és mellény bélésnek való vászon.
 13³/₄ " 3³/₄ " " uszály bélésnek való calicot.
 338 " 1 " " foszlálynak való sávoly.
 676 " 1 " " lábravalónak való vászon.
 127²/₁₂ duzet köpenyre való nagy sárga rézgomb.
 36³/₁₃ " " " apró " "
 22 " " kabátára " nagy " "
 3⁸/₁₂ " " " apró " "
 115 " " nadrágra " fekete csontgomb.
 57⁶/₁₂ " " mellényre " rézfűlt fekete szarvgomb.
 173¹/₁₂ " " foszlányra " 5 lyuku fehér csontgomb.
 115 darab sötét-zöld sapka, ebből egy darab ezüst zsinor- és rózsával, a többi selyem zsinor- és rózsával, valamennyi fénymazas szemernyővel és viaszosvászon borítékkal — egyremásra.

102 darab csillag, ebből 6 darab ezüsttel szőtt, a többi selyem — egyremásra

4 " nyakposztománt, 1 darab " " " " " "
 21 " kardbojt, 1 " " " " " " "
 való, árcsökentés után leendő beszerzése a fels. kir. főkörmányszéknek idei auguszt. 23-án 23.644. sz. a kelt rendelezével engedélyeztetvén, az e tárgybéli írásos árcsökentés folyó évi szeptember 27-kén reggeli 10 órára iratik ki, mi azon felhívással tétetik közzé, hogy az ezen vállalkozáshoz hozzá szólni kívánók szabályszerű bélyeggel ellátott s az egész fennebbi szállítmányért kívánt összegnek 5% javát, mely készpénzben, vagy bürze árfolyam szerint számítható belföldi állampapírokban teendő le — mint bánatpénzzel megterhelhet írásos ajánlataikat, a ki-tűzött határidőig ezen igazgatósághoz annyiával bizonyosabban benyújtás, mivel azontul semmi, bármily jutányos ajánlat sem fog többé elfogadtatni.

Az ezen vállalkozásra vonatkozó szorosabb feltételek, valamint a szállítandó kelmék és anyagok minta darabjai is, melyekkel a szállítandó kelmék- és anyagoknak ugyanazonosoknak kell lenniük — az ezen intézet irodájában a szokott hivatalos órák alatt addig is megtekinthetők.

Az orsz. kir. fegyintézet igazgatóságtól.

Szamosújvárt, Sz. Mihály-hava 9-kén, 1864.

1299—1864.

(225)

(3—3)

p. t. sz.

Nyilatkozat.

Magyar-Keczei Kocsis András, a magyar- és oláh-kezei, felső és alsó serezeni ugy-nevezett Beesi — Kálnoki féle jószág zálogjából kiperlése bevégzése tekintetéből kolozsvári lakos méltóságos Tompa Simon, és fíja Tompa Károly urak részére 1855-ben február 3-án Kolozsvárt kiállított teljes felhatalmazását — miután nem csak saját, de osztó rokonaiak is elsenvedhetetlen károkkal egybekötött eljárását megszüntetni kívánja — törvényszékeleg minden egyes pontjait illetőleg visszavonja; valamint azonkívül minden meglehető meghatalmazványát is semmisnek, érvénytelennek nyilvánít, úgy minden általuk nevére tett s megbízásából kifolyó bármily ügyvédek vagy más képviselők meghatalmazását s jogosítványát, s kijelenti, hogy Tompa Simon urnak a birtok feletti végrehajtásra tett törvényesen legitimálódó költségeit járulékaival megtéríti, s a jogtalanul el-ajátított birtok kibocsátása és felelősségére felvett 17,122. frt 47¹/₄ kr p. p. t. kárpótlási tőke, 3460 frt 3²/₄ kr kamat visszafizetés iránt keresetet fog indítani

Kelt Krasznamegyének Sz. Somlyón 1864. Julius 28-án tartott polgári törvényszéke üléséből.

Mártonffy Miklós helyettes jegyző.

NEVI HIVATALOS.

(230)

(2—3)

Tordai id. Szász Mózsesnek az Ó- és Új-tordai határon lévő, fekvő javai, szabad kézből el adandók. Értekezhetni felőle Kolozsvárt a tulajdonossal. Tordán ügyvéd Tóth Károly urnál.

(160)

15/

(9—*)

Születékek!

A gyermekek részerei megkivárató legjobb egészségnek fenntartatása tekintetéből figyelmzettetem a t. születeket az én biztos határu és általán kedvelt „**Gilisztá csokoládémra**” és tiszta lélekkel tanácsolom a t. születeknek, gyermekeiknek — akár van gyauu gilisztás állapotra akár nincs — minden 3-dik hónapban e gilisztá elleni szert beadni, az ok, hogy miért? azon göngyölkéken olvasható, melyekbe a szeletkék takarvák a használati utasítással együtt.

A megrendelések azonnal, a birodalom minden részébe a legbiztosabban posta utánvétellettel teljesítettnek állírt által. — **1 darab 20 kr és csak nálam 6 darab 1 forint.**

KRÖCZER AGOSTON, s. k. gyógyszerész Tokajban.

(229)

Közygylés.

(3—3)

A m.-valkói, kelezeli és k. újfalusi birtokosságnak f. hó 19-én d. e. 10 órakor közgyűlése lesz Kolozsvárt, főinspector mlgs b. Józika Lajos ur elnöklété alatt és házá-nál, — melyre az illető t. cz. birtokosok tisztelettel meghívattak.

Inescl, sept. 10-én, 1864.

Gyarmathy Miklós, alinspector.

(24)

15/

(8—12)

Alólírt ön magán valamint betegein sok év folytán tapasztalta, melyszert fog orvos **POPP J. G.** ur „**anatherin szájbize**” nem csak a szájból kellemetlen szaga ellen; hanem a fogak tisztasága és ép fenntartására is a legjobb szertl szolgál

Bécs, július 4 én 1863.

SCHÄFFER AGOSTON lovag,
orvos-tudor, és a bécei orvosi-kar tagja

(226)

Eladó makk-termés.

(3—3)

Dobokamegyében Vajdaháza községe határán lévő, a Gr. Teleki Miksa mint földesur tulajdonához tartozó, de a földesur és a vajdaházi volt urbéres közönség között feonforgó kérdések eldöntéséig **legfelsőbb rendelet** következtében szoros zárlat alá tett, és jelenleg a Fels. kir. főkörmányszék rendelkezése alatt álló mintegy 2,000 — az az: — kétezer holdnyi erdőségben, a jelen évi egész makk-termés, a zárgondnokság által árverés útján a legtöbbet ígérőnek el fog adatni, — illetőleg a makkoltathatási jog a jelen makkoltathatási időnyre haszonbérbe fog kiadatni. — Az árverés fog történni f. szeptember 26-kán, reggeli 10 órakor. Hídalmason, az illető szolgabírói hivatalnál, és a mikor is, és a hová a bérleti szándékozók 50 o. é. frt bánatpénzzel ellátva megjelenni felszólíttatnak. Rendkívül nagy makk-termés van a bükk-fákon, — de a tölgy és esere-fákon is bőven van; különben a termés minő- és mennyisége addig is a hely színén Vajdaházán bármikor és bárki által megtekinthető.

Bővebben értekezhetni felőle Hídalmason Majthényi Ferencznél — mint a vajdaházi erdőknek a fels. kir. főkörmányszék által kinevezett Zárgondnokánál.

(1)

BÉRINGUIER orvos tudor (10—12)

cs. kir. és hercegi, udvari szabadalmakba részeltetett:

Növény-gyök Olaja.

Hajfestő-szere.

Mint az emberi hajnövelés szilárdítására és szepítésére szolgáló csalhatlan szer, nevezetesen oly eseteknél, hol a kora szürkülés és hajkibúllás már mutatkozik, meglepő eredménnyel alkalmazható, orv. tud. **Béringuier Növény-gyök olaja** megakadályozza az oly alkalmatlan folt és felserepedzési képződést, a hajnak élénk fényt, kellemes simaságot és pubékony lágyaságot kölcsönözvén, bizonyosan minden öltöző-asztal díszére szolgálhat.

Egy hosszabb használatra elégséges üveg ára 1 frt o. ért.

A kezeléshez szükségeseltető 2 haj kefésc-kével, s 2 tégelyel 5 frt o. é.
 Ezen minden szakértők és azt használók által, tökéletesen észszerűnek, s általában ártalmatlannak nyilvánított s esmert szer, a haj, szakál és szemöldökök tetszés szerinti árnyékata barbitására szolgál, a nélkül hogy a bőrt legkevésbé is bémocskolná, vagy szagosá tenné. Ezen szer alkalmazása igen könnyű, s az ez által előállított hajszínezetek, s változatok, a legtermészetesebben néznek ki; festés után mely átjába tartós, állandó és hatályos; lehet szokás szerént jó hajke-ecst, vagy tiszta haj-olajat használni.

Dr. SUIN BOUTEMARDT
illatos-FOGPEPJE
 mint alkalmasnak és észszerűnek bizonyosult, s tisztított állományokból előállított készítmény, a fog és foghúsz-fenntartására, a többi ily nemü esmeretes és használt szer-eknél sokkal hamarabb és biztosabban tisztító, a nélkül hogy a fog zománczát legkevésbé is bántaná, s egyszersmind szilárdító és erősítő hatása által, az egész szájtűrenek nagyon üdítő, jótékony frissességet kölcsönöz.

Véd-jegy.

LINDES orv. tudor és tanár

NÖVÉNYI RUD-HAJKENŐJE.

Ezen legészszertűbb művegyészi-kezelési eljárás által, tiszta növényi alkatrészekből gondosan készített hajkenő, a hajnövelésre nagyon jótételeg hat, azt puhán tartva, a kiszáradástól megóvja, s a mellett a hajnak szép, természetes fény, s jelentékeny rugékonyságot kölcsönöz, s ezeken kívül még a hajcsomag összetartását is eszközzi.

Eredeti darabokban 50 uj kr.

A fennebbi kitűnő sajáttságaik által elhírhedt jeles szerek jót állás melletti valódiságokba kaphatók:

Egyedül, határozott gyári áron kaphatók: **Kolozsvárt**, csak is gyógyszerész **WOLFF J. s KHUDI J. özvegyénél** valamint *Beszterce*én: Kelp Fri-gyes, és Dietrich & Fleischer; *Brassóban*: Stenner F.; és *Jekelins* Ferdinánd gyógyszerészek. *Dézs*: Krémer Sámuel. *Déván*: Bosnyak és Gergelyfi. *Nagy-Enyeden*: Bis-tricsányi A. és Trajánovits Ede gyógyszerész.; *Erzsébetváros*on: Schmidt A.; *Hát-szege*n: Mátéfi Béla gyógyszer. *Károlyfehérvárt*: Rusz János, és Matherny Emil gyógyszer.; *Kézdi-Vásárhelyt*: Fejér Lukács; *Maros-Vásárhelyt*: Fogarasi J. D.; *Medgyesen*: Brek-ner Károly, Vándory & Brandsch; *Segesvárt*: Misselbacher fia és Teutsch; *Szamos-újvárt*: Placintár és fia gyógyszer.; *Szász-Régenben*: Wachner Traugott; *Szászsebes-ben*: Weissörtel Ad. G.; *Szebenben*: Zührer J. F.; *Székelty-Kereszturon*: Binder Már-ton; *Sepsi-Szentgyörgyön*: Vitélyos Béla; *Sz.-Udvarhelyt*: Kaantz J. A. gyógyszer.; *Szeredában*: Gozsy A.; *Sz.-Somlyón*: Raszka Ignác; *Tasnád*on: Szongott Jakab; *Tordán*: Velits G. és Wolff G.; *Zalathán*on: Megay Guszt. A. gyógyszer.